

NEVYLÉČITELNÍ

CHRISTOPHER DURANG NEVYLÉČITELNÍ

PŘELOŽILI HELENA A LUBOMÍR SYNKOVI

REŽIE
MICHAL PRZEBINDA

VÝBĚR HUDBY
VLASTIMIL ONDRUŠKA

DRAMATURGIE
JANA PITHARTOVÁ

Inspice JARMILA PAULEROVÁ
Nápověda JIŘINA ČÍŽKOVÁ
Světla JIŘÍ KOS Zvuk PETR ŠIMÍČEK
Rekvizity SOŇA MATĚJKOVÁ
Vlášeny JANA DEBRECZENYIOVÁ
Garderoba JANA LHOTSKÁ
Vedoucí výroby a jevištní mistr BEDŘICH LOSOVSKÝ

Zvláštní poděkování České televizi Ostrava
za zapůjčení scénických prvků.

Premiéra 18. května 2001

**Program vydala Divadelní společnost
Petra Bezruče, s. r. o., k 5. premiéře sezony
2000-2001.**

Textovou část připravila Jana Pithartová.
Výtvarně zpracovala Marta Roszkopfová.
Graficky upravil Vladimír Nikel.

Divadelní společnost Petra Bezruče, s. r. o., provozuje
Divadlo Petra Bezruče. Zřizovatelem Divadla Petra
Bezruče je Magistrát města Ostravy.

**2000-2001
JUBILEJNÍ 55. SEZONA DIVADLA PETRA
BEZRUČE**

Práva k provozování tohoto díla zastupuje DILIA, divadelní a literární
agentura, občanské sdružení, Krátkého 1, 190 03 Praha 9.

OSOBY OBSAZENÍ

BRUCE RICHARD KRAJČO

PRUDENCE LUCIE ŽÁČKOVÁ

BOB JOSEF KALUŽA

PANÍ CHARLOTTE WALLACEOVÁ,
psycholožka ZDENA PRZEBINDOVÁ

DR. STUART FRAMINGHAM,
psychiatr DANIEL ZAORAL

ANDREW,
mladý číšník ROMAN HAROK

PIANISTA NORBERT LICHÝ

KYTARISTA nebo VLASTIMIL ONDRUŠKA
PETR ŠIMÍČEK
nebo ALAN GREZL

OBSLUHA V RESTAURACI JOHANA DUBOVÁ
nebo PETR DUB

Christopher Durang

"Když jsem psal tuhle hru, bylo všem mým přátelům už kolem třiceti. Většina chodila k psychiatrovi, všichni rozmlouvali o vztazích (já taky, já taky) a všem dělalo starosti, že jsou ještě svobodní. Takže tato hra je o mezilidských vztazích a také o tom, v čem nám psychologie a psychokecy překáží a v čem nám pomáhají.

Kritici si někdy stěžují, že mám problémy, jak hru ukončit. To je nesmysl!

š č ř ž ý ! 2 3 5 7"

(Ch. D.)

Kritiky je hodnocen různě, ale všichni se shodují na tom, že patří k nejvýbušnějším bláznivým americkým dramatikům současnosti. Dvakrát získal prestižní cenu Obie za mimořádné experimentální dílo.

Narodil se 2. ledna 1949. Byl vychován v konzervativní, přísně katolické rodině. Začal studovat na církevní škole. Později, už z vlastního rozhodnutí, absolvoval bakalářské studium na Harvardu a pokračoval studiem dramatické tvorby na Yaleské universitě, kde získal titul mistr svobodných umění.

Na střední škole napsal několik her. Za vysokoškolských studií mu dle jeho vlastních slov - došla inspirace. V té době se živil uklízením toalet a většinu volného času trávil v kině.

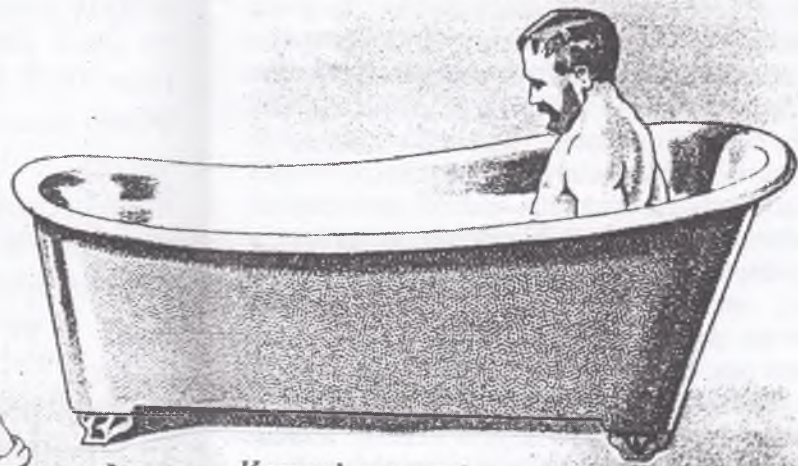
Jeho jednoaktovky z mládí se hrály už na škole v Yale. Později řadu z nich přepracoval na celovečerní hry. Oficiálně debutoval v Yale Repertoary Theatre roku 1975 hrou *Idioti Karamazovi*, která vznikla ve spoluautorství s Albertem Innauratem. Následovaly hry *Vietnamizace New Jersey*, *Svatba Bette a Boss* a další, jejich premiéry se konaly v menších divadlech zvaných Off Broadway (ve hře *Svatba Bette a Boss* hrála hlavní roli Meryl Streepová). Premiéry na Broadwayi, a to hned ve třech divadlech simultánně, se dočkala v roce 1978 hra *Dějiny amerického filmu*, ke které autora inspirovaly jeho studentské večery v biografu. Komédie *Nevyléčitelní* měla premiéru roku 1981 v offbroadwayském divadle Phoenix a o rok později přímo na Broadwayi. Měla obrovský úspěch a v roce 1986 ji ve filmové podobě zvěčnil Robert Altman.

Český překlad *Nevyléčitelných* vydala Informativní edice DILIA v roce 1990. V sezoně 1993-1994 ji uvedlo takřka současné Divadlo bratří Mrštíků v Brně v režii Petra Veselého a Divadlo Vítězslava Nezvala v Karlových Varech v režii Michala Przebindy. O několik let později si na zdánlivě skandální komedii o tom, že "všichni potřebují lásku", troufla i další česká divadla (Divadlo ROKOKO v režii Ondřeje Zajíce, Divadlo pokleslých žánrů Pavla Trávníčka v režii Pavla Trávníčka, Divadlo J. K. Tyla v Plzni v režii Romana Meluzina).

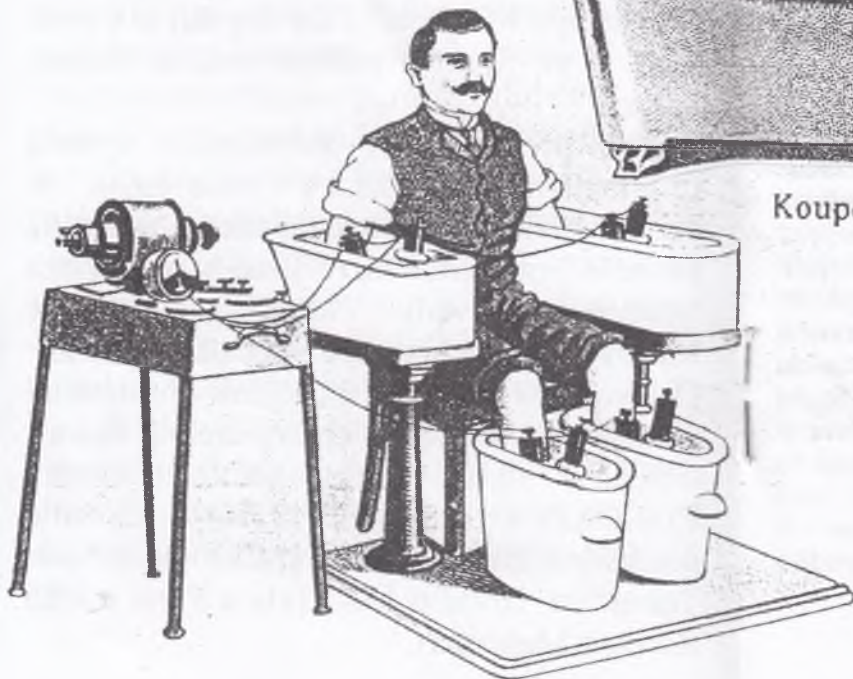
Koupeľ trupu.

Polévání zad v koupeli.

Koupeľ vanová.

Elektrické léčení. (Koupeľ v čtyřech celách.)

Koupeľ sedací.

JE TO VELMI JEDNODUCHÉ

(z biochemického hlediska)

...Snad to všechno začalo už ve chvíli, kdy se člověk napřímil a začal chodit po dvou. Najednou byly zviditelněny nejen individuální rysy obličeje, ale také pohlavní orgány. Z toho vyplynuly nové možnosti mezilidských kontaktů... Sex přestal být pouze rozmnožovacím aktem, s pohledem do očí partnera se stal také záležitostí citovou. Toto citové pouto mezi mužem a ženou stabilizovalo pár, soužití bylo delší a samozřejmě také výhodnější pro společnou ochranu potomstva. Primitivní lidské páry spolu zůstávaly pravděpodobně jen po dobu kojeneckého a časného dětského věku a potom si každý z rodičů našel jiného partnera. Takové období trvalého vztahu muže a ženy je zpravidla čtyřleté a existuje nápadná shoda právě tohoto intervalu s rozvodovými statistikami většiny zemí světa - rozvodovost totiž vrcholí zpravidla po čtyřech letech manželství. Tak tomu je ovšem v případě jednoho dítěte. Pokud dojde k novému těhotenství, nejčastěji do tří let po prvním porodu, nastartuje se další čtyřleté stabilizační období a rozvodovost pak vrcholí po sedmi letech manželství. Trvale zakódovaný čtyřletý monogamní vztah nebude asi věcí náhody, protože se v tom vzácně shodují statistiky řady zemí, různých kultur, náboženství a rozličných tradic. Akutní zamilovanost má charakter velice podobný akutnímu onemocnění. Zamilovaní lidé jej popisují jako pocit prudké změny, jsou jakoby uchopeni nějakou vnější silou, někam bezmocně unášeni, zažívají pocit pádu a ztrácejí pevnou půdu pod nohama. Teprve v poslední době bylo zjištěno, že tyto stavy mají svou biochemickou podstatu. Zamilovaní jsou totiž náhle zaplaveni řadou biologicky aktivních látek a hormonů, z nichž mnohé mají povahu opiátů, snad bychom je mohli přirovnat i k návykovým drogám (nejčastěji bývá uváděn phenylethylamin - PEA)...

Účinek není pochopitelně věčný, a proto i tato romantická fáze lásky má jen omezené trvání. Na každou návykovou drogu si tělo časem vytváří toleranci a člověk potřebuje stále vyšší a vyšší dávky... Někteří jedinci si v této fázi začnou počínat jako skuteční narkomani, vrhají se stále do nových a nových vztahů, stále se znovu a znovu zamilovávají, aby utišili svůj hlad po PEA.

Řada partnerství však toto období prvních několika let zdárně překoná, protože i z biochemického hlediska vstupují do dalšího stadia. Místo PEA akutní zamilovanosti dochází k uvolňování jiných látek zvaných endorfiny. Jejich účinek je charakteristický pro chronickou etapu vztahu. Mají rovněž povahu drogy, tentokrát bychom je mohli přirovnat k morfinu. Zatímco látky jako PEA působí vzrušení, jsou endorfiny svou povahou utišující, konejšíci... Přinášejí pocity pohody, míru a bezpečí. Toto stadium lásky je dlouhodobé a liší se od žhavého akutního stadia způsobeného PEA. První vzplanutí citu tedy způsobí PEA, zatímco ve zralé lásce pak převažuje opiový účinek endorfinů.

V průběhu zamilovanosti však existují i určité pohlavní rozdíly. Muži se v samém začátku vztahu zamilovávají většinou rychleji než jejich ženské protějšky. Ženská reakce je pomalejší, zkoumá partnera daleko komplexněji a potřebuje čas k tomu, "aby si jej mohla trochu proklepnout". Na světě asi neexistuje žádná ideální osoba, která by mohla splnit všechny naše vědomé i nevědomé požadavky. Můžeme však předpokládat, že splnění aspoň určitého množství požadavků představuje v našem mozku jakési propojení řady bodů. To pak zažehne signál, vyšle impuls a roztočí se celý ten kolotoč nejdříve s PEA a posléze s endorfiny...

Citováno ze stati Radima Uzla Sexualita a láska

MUŽ A ŽENA - JAK BY SI TI DVA MOHLI ROZUMĚT? VŽDYŤ OBA CHTĚJÍ NĚCO ÚPLNĚ JINÉHO: MUŽ ŽENU A ŽENA MUŽE.

Karinty

KDYBYCHOM ČEKALI NA SETKÁNÍ S IDEÁLEM, STRÁVILI BYCHOM CELÝ ŽIVOT V ČEKÁRNĚ.

Pitigrilli

BOJÍTE-LI SE SAMOTY, NEŽEŇTE SE.

Čechov

ČASTO MILUJEME OSOBU PRO ZTĚLESNĚNÍ VLASTNÍ PŘEDSTAVY, PAK SE LÁSKA STANE HLEDÁNÍM NĚČEHO, CO NIKDY NENAJDEME.

Erskine

VZÁJEMNÁ NÁKLONNOST DVOU LIDSKÝCH JEDINCŮ, KTERÉ JSME SI ZVYKLI ŘÍKAT LÁSKA, JE I V CITÁTECH KLASIKŮ NĚČÍM MEZI ŠÍLENSTVÍM A POEZIÍ...

Uzel

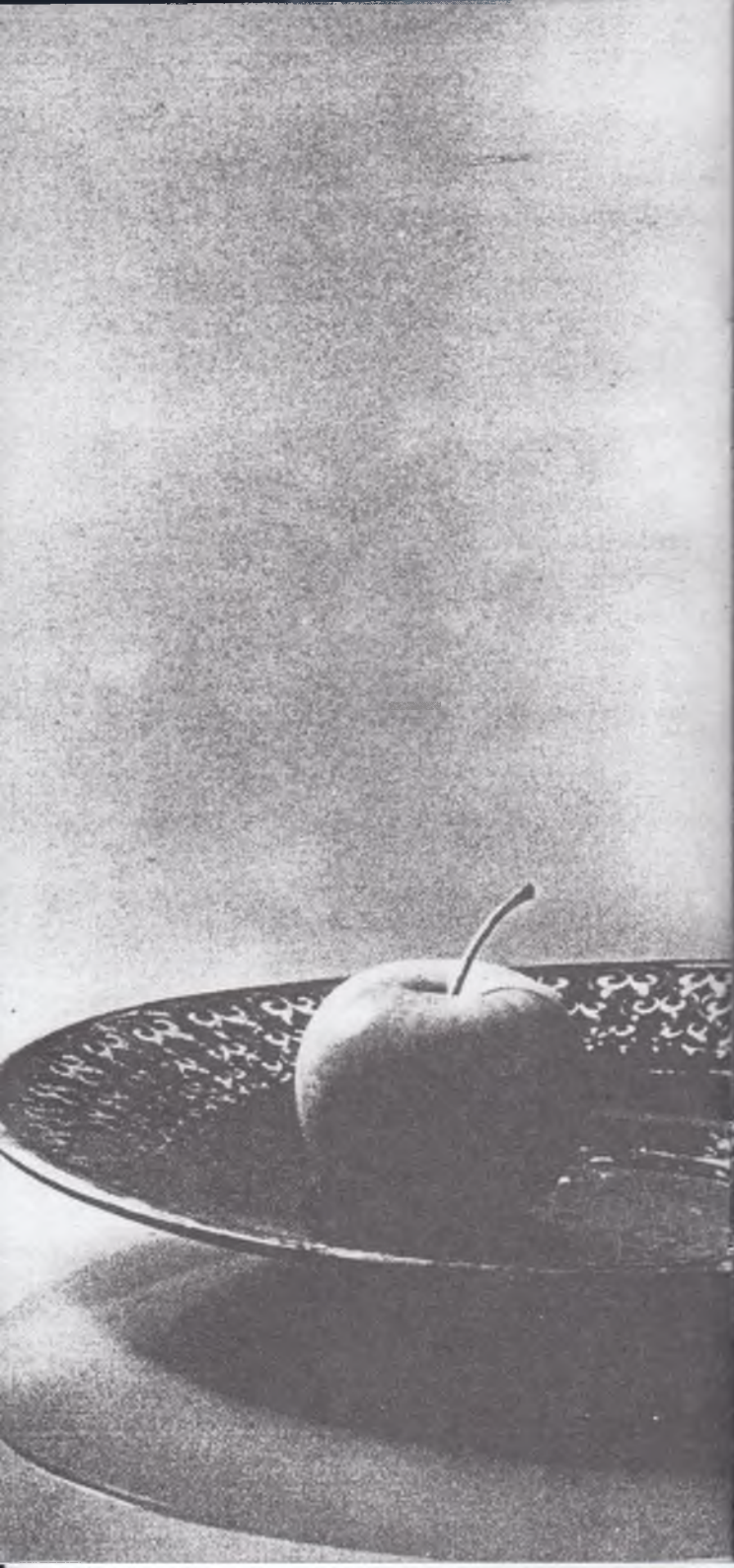

Kdo jsou "nevléčitelní" a z čeho se vlastně léčí?
My jsme nevléčitelní. Toužíme po lásce, porozumění, po pocitu štěstí a harmonie a léčíme se z toho, že se nám všech těchto darů více či méně nedostává.

Proč jsme nevléčitelní?
Protože láska trvá krátce, vždy je víc těch, kdo nám nerozumějí, štěstí je ta muška jenom zlatá a harmonie je nedosažitelný ideál.

Znamená to, že "nevléčitelní" jsou - tedy že jsme - bez naděje?
Naopak. Naděje, že se nám někdy možná podaří dosáhnout nedosažitelného je jedním ze základních smyslů a motorů života. Budeme stále a tvrdošjně opakovat své chyby, budeme hledat něco, co už jsme mnohokrát poztráceli, a budeme tak činit právě proto, že nás pohání naděje.

Na otázky dramaturga odpovídal režisér

SME SEVEROMORAVSKÁ
ENERGETIKA

DIVADLO PETRA BEZRUČE

